

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS

LAIKRAŠTIS

ALRK
MOTERŲ SAJUNGOS
ORGANAS

1962 m. birželio mėn.

June — No. 6

MOTERŲ DIRVA (Women's Field) official organ of the
American - Lithuanian R. C. Women's Alliance dedicated to
Our Lady of Perpetual Help

Editorial and Business Address: 205 Luelde St., So. Bend 14, Ind

TURINYS — CONTENTS

Kova Su Komunizmu — <i>Kun. K. Černiauskas, MIC</i>	4
Nauji Metodai Prieš Reumatinį Karštį	6
Lietuvių Maldų Pynė Į Mariją	7
Kuopų ir Apskričių Veikla	12
Sergančios Narės	16
In Memoriam	17
Mother Of The Month	19
Teen Corner	20
Lithuania — Union With Poland (Part 4)	21
Do You Make These Common Mistakes About Money?	23

REDAKTORE - EDITOR:

Mrs. DALE MURRAY
205 Luelde St.
South Bend 14, Ind.

"Second class mail privileges authorized at Chicago, Ill."
Raštus, korespondencijas ir "Moterų Dirvos" visuose
reikaluose rašykite redaktorei.

Published monthly by the American-Lithuanian R. C.
Women's Alliance. Subscription yearly U. S. — \$2.50
Foreign — \$3.00. Single copy — 25 cents.

MOTERŲ SAJUNGOS DIREKTORĖS

1962 — 1963 M.

CONNECTICUT

Mrs. Charlotte Serwo
1064 Boulevard
W. Hartford 7, Conn

ILLINOIS

Mrs. Mary Srupsa
6733 S. Campbell Ave.
Chicago 29, Ill.

MASS., MAINE ir N. H.

Miss Agnes Dreven
87 Kinsman St.
Lowell, Mass.

MICHIGAN

Mrs. Ann Valatka
15756 Lesure Ave
Detroit 27, Mich.

NEW YORK ir NEW JERSEY

Mrs. Adele Krutulis
706 Clinton St.
Linden, N. J.

OHIO

(Dar nepranešta)

PENNSYLVANIA

Mrs. Julia Tamanauskas
218 Oak St.
Minersville, Pa.

SKUNDŲ KOMISIJA

Mrs. Albina Poska
6606 S. Washtenaw Ave.
Chicago 29, Ill.

Miss Sophia Bartkus
2535 W. 46th St.
Chicago 32, Ill.

Mrs. Antoinette Barvitz
7017 S. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

Motery Dirva

1962 M.

BIRŽELIS (JUNE)

VOLUME 46, No. 6

ALRK Moterų Sąjungos Globėjos šventė — birž. 27 d.

NUOLATINĖS PAGALBOS MOTINAI PRAŠYMAI

Nuolatinės pagalbos Motina, melskis už mus!

Mes nusidėjėliai tavo pagalbos šaukiames, o, geroji Motina, melskis už mus!

Iš nuodėmių išsivaduoti ir Kristų pamilti, padėk mums, gailestingoji Motina!

Atgailą padaryti ir Dievo valiai paklusti, padėk mums, nusidėjėlių Priebėga.

Tavyje viltį turėti ir pavojuose šauktis, padėk mums, krikščionių Pagalba.

Jėzaus mirtį atminti ir su juo susijungti, padėk mums, Išganytojo Motina.

Už žmonių nuodėmes Dievui atsiesti, padėk mums, Dievo Motina.

Bažnyčiai laisvę, o pasauliui taiką išmelsti, padėk mums, taikos Karaliene.

Sąžinės balsui ir Dievo malonei paklusti, padėk mums, geroji Patarėja.

Dorybėse augti ir dangaus laimę gauti, padėk mums, dangaus Karaliene.

Nekaltai Pradėtoji, Švenčiausioji Marija, padėk mums dorai gyventi ir šventai mirti!

Nuolatinės pagalbos Motina, melskis už mus!

M e l s k i m ė s

Švenčiausioji dangaus ir žemės Karaliene, Dievo Motina, Marija, nuolankiai tavęs prašome, kad prie mūsų maldų prijungtumei savąsias, ir per savo Sūnaus švenčiausiąją širdį išprašytumei iš Dievo Bažnyčiai laisvę, pasauliui taiką, o mums reikalingų Dievo malonių šventai gyventi, laimingai mirti ir su tavim per amžius dangaus laimėje Dievą garbinti. Amen.

KOVA SU KOMUNIZMU

Kun. K. Černiauskas, MIC

Kuba

Kuba pirmoji Amerikų kontinentuose, bet ne pirmoji pasaulyje, taip greitai ir nepastebimai buvo pajungta komunistiniam režimui, kad patys kūbiečiai ir visas pasaulis tada tik suprato pilnai, kas darosi, kada jau Kuba praktiškai buvo sovietų palydovas Amerikoje. Fidel Castro apgaule savo mylinčiai laisvę ir demokratiją tautai įvedė šį svetimą, žiaurų, bedievišką jungą. Tai dar viena didelė pamoka laisvajam pasauliui, o kartu ir stiprus perspėjimas, kaip rusų imperializmas su savo apgaule grąso visam laisvę mylinčiam pasauliui. Kad tas komunizmo plėtimasis tik nebūtu Dievo bausmė žmonijai, kuri užuot dėkodama Jam už laisvę ir žemiškas gėrybes, vis labiau nutolsta nuo Jo ir Jo įsakymų vykdymo.

Argentina

Kaip su komunistais Argentinoje? Argentiniečiai savo dvasioje nėra linkę prie komunizmo, priešingai, komunizmas jiems yra svetimas. Svetimas, nes jis yra bedieviškas. Argentinietis, nors ir labai apsileidęs savo religinėse pareigose, betgi save laiko kataliku. Jie gerai supranta, kad komunizmas yra bedieviška organizacija ir todėl jiems svetima. Antra, argentiniečiai yra dideli tautininkai. Jie save skaito kultūringiausiais visoje Pietų Amerikoje, tuo didžiuojasi ir tas yra įėję į jų papročius, ką labai lengvai galima iš šalies pastebėti. Žodis "ruso" — rusas pas juos yra užgaunantis, keiksmo žodis. Jie gerai

supranta, kad komunizmas yra rusų padaras ir užtai jo nekenčia. Trečia, Argentiną 10 metų valdė diktatorius Peronas, kuris įvedė daug įstatymų, užstojančių darbininkiją ir jų šeimas, bei labai palankų įstatymą nuomininkams (labai daug tikrų argentiniečių neturi savo nuosavybės). Nors Peronas paskutiniaisiais valdymo metais padarė daug nusikaltimų, darbininkijos simpatijos vistiek yra jo pusėje. Visuose balsavimuose, kad jų (peronistų) balsas nepatektų kitiems, o ypač valdančiai partijai ir komunistams, jie metė tuščią balsą ir visuomet tokių balsų jie turi pusę. Peronistai dabar nieko nenori žinoti apie komunistus ir visokiomis priemonėmis saugosi jų įsiskverbimo į savo eiles.

Piniginiai

Argentinoje nėra daug komunistų skaičiumi. Jie niekad nelaimi jokių rinkimų. Jie, tačiau, yra stiprūs savo organizacija ir piniginiai. Visi jų vadai ir vadukai yra labai gerai apmokami. Daug yra taip pat pabėgę iš Ispanijos komunistų, kurie ne tik iš idėjos, bet ir dėl gero uždarbio dirba iš širdies. Jie iš tikrųjų valdo visas profesines sąjungas (sindikatus), su labai maža išimtim. Paskutiniu laiku labai metėsi į aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų studentų sąjungas. Tiems papirktiems vadams vadovauja rusų valdininkai, tam specialiai paruošti, kurie po gražiais kultūrinių, socialinių, mokslinių ir karinių reikalų vedėjų (attache) vardais dirba prie sovietų atstovybės.

1958 m. pirmuose po Perono rinkimuose komunistai balsavo už dabartinį prezidentą Frondizį. Tais kreditais jie tuojau pradėjo naudotis ir netrukus po rinkimų, po visą kraštą pasipylė nesibaigiamų streikų ir terorizmo bonga. Tą visą triukšmą jie stengėsi primesti peronistams. Net viešoji nuomonė pradėjo tuos du judėjimus maišyti. Tada peronistai su visa energija pradėjo kratyti komunistų ir įsiskverbčius varė lauk iš savo eilių. Dar ir šiandien peronizmas, kuris veikia Justicializmo vardu turi daug vargo su komunistais, kai tenka nuo jų "išsivalyti".

Visuomenė prieš komunistus

Nuolatiniai nelegalūs streikai, terorizmas, pareikalavęs net keletos gyvybių ir daug materialinių nuostolių, nuolatinės mokyklų ir fakultetų "okupacijos", dėl kurių daug studentų prarado vienerius mokslų metus, gatvinės triukšmingos demonstracijos ir riaušės prieš katalikiškas mokyklas ir katalikiško universiteto įsteigimą, labai nustatė visuomenę prieš komunistus. Jie, nenorėdami, patys atidengė savo tikrą veidą. Viešoji nuomonė per spaudą, radio ir TV labai griežtai tą komunistų siautėjimą pasmerkė. Kariuomenė, kuri yra labai jautri tautiniams reikalams, ir kuri su didžiausiu pasibaisėjimu žiūri į bet kokią totalitarizmą (daug gyvybių kainavo nuversti diktatorių Peroną), pakartotinai reikalavo griežto elgimosi su komunistais. 1960 m. spalio mėn. kariuomenė įteikė labai greižtą memorandumą prezidentui Frondizi, kuriame reikalavo net jo atsistatydinimo, jei jis jaustųsi nepajėgus Argentinoje komunistus sutvarkyti.

Kieta ranka

Dabar komunistų partija yra išbraukta iš rinkiminio sąrašo ir bet koks jų veikimas yra sustabdytas, laikraščiai ir įvairios savišalpinės ir socialinės prokomunistinės buveinės uždarytos, taip pat labai kontroliuojami tie asmenys, kurie lankosi Rusijoje ar satelitinėse sovietijos kraštuose, o ypač Čekoslovakijoje, kur komunistai turi profsąjungų vadų kursus svetimtaučiams. Jų veikla dabar yra pagrindinė. Jie naktimis paišo sienas visokiais antiamerikoniškais, kaip "Fuera Yanky" (Lauk Yanky), ir prieš Argentinos valdžią nukreiptais šūkiais, kaip "Frondizi vende Patria" (Frondizi parduoda tėvynę, suprask amerikiečiams). Kariuomenė yra įvedusi labai griežtus įstatymus ir karo stovį, už tai be pasigailėjimo tuos, kurie dar nori koku nors būdu triukšmauti, ar komunistinę propagandą varyti, areštuoja ir veža į Ugnies Žemę, kur tokiems yra kailėjimas, Karo Laivyno prižiūrimas. Atrodo, kad argentiniečiai labai gerai supranta komunizmo pavojų ir jo apgaules ir stipria ranka veda kovą prieš juos.

(K.K. Laivas)

— — —

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Pereito mėnesio (gegužės) *Moteryų Dirvoje* Centro vicepirmininkių aprašyme įvyko klaida.

Noriu pažymėti, kad jų pareigos yra tos pačios, kaip ir buvo — ONA SLAŽIENĖ, I-moji vicepirm., MARCELĖ WATKINS, II-roji vicepirm.

Atsiprašau.

Redaktorė

Nauji metodai prieš reumatinį karštį

Reumatinis karštis, mirtina širdies vožtuvus paliečianti liga, ypač vaikuose, palaipsniui nyksta.

Tautinės Gyvybinių Statistikų Įstaigos daviniai rodo labai žymų mirtingumo dėl reumatinio karščio skaičiaus sumažėjimą per praėjusius 20 metų. Prieš šį laikotarpį nuo šios ligos mirė 28.000 žmonių, ligi 1950 m. mirimų skaičius sumažėjo ligi 18.000.

Vaistai ir chirurgija daugiausia pasitarnauja kovoje prieš reumatinį karštį. Tačiau nors šios priemonės ir sėkmingos, vaistai ir chirurgija gydo tik simptomus, bet ne reumatinio karščio priežastį, kuri vis dar pilnai nėra žinoma. Tikslas yra surasti reumatinio karščio ir kitų širdies ligų rūšių priežastis per taip vadinamus "pagrindinius mokslinius tyrinėjimus", kuriais yra siekiama geresnio ligos supratimo.

Penki dideji "progreso punktai" yra šiais metais pasiekti ieškant reumatinio karščio priežasties:

(1) Yra surasti nauji faktai apie širdies chemiją — kaip širdis gauna energiją plakti ligos ir sveikatos stovyje. Širdis šių tyrimų rezultate yra geriau suprantama, kaip organas, turįs pompos ypatumus. Yra tikimasi surasti geresnių širdies dekomensacijos gydymo priemonių.

(2) Širdies darbas yra labai artimai susijęs su plaučių ir inkstų darbu ir moksliniai tyrimai šiais metais davė geresnį supratimą apie šių organų darbą, ypač apie inkstų darbą. To rezultate yra tikimasi pagerinti nesveikų inkstų darbą.

(3) Aukšto kraujo spaudimo mis-

terija yra daugiau dabar suprantama. Laboratoriniai tyrimai suteikė būdus surasti kai kurias aukšto kraujo spaudimo priežastis, kurias galima pašalinti. Be to, yra naujų vaistų aukšto kraujo spaudimo kontroliavimui atvejuose, kur priežastis dar vis nežinoma.

(4) Arterijų sukietėjimas (sklerozė) yra dar vis enigma, bet ieškojimas priežasties ir studijavimas pasireiškimų davė naujų požiūrių į šią ligą. Pavyzdžiui, yra davinių, kad cholesterolio depozitai į arterijų sienelės yra pirmasis jų sukietėjimo reiškinys. Mokslininkai studijuoja kraujo indus kaip elastines tūbas, kaip jos reaguoja į kraujo spaudimą ir tekėjimą ir jų pasidvimą sužeidimams.

(5) Dabar yra operacijų atitaisyti didžiumą širdies defektų, įgimtų ar įgautų per ligą. Kūno chemijos studijos dabar suteikia galimybę nustatyti šių defektų diagnozę prieš operaciją. Chirurgija pasidarė saugesne procedūra, padarius įvairių pagerinimų "širdies-plaučių mašinoje", kurios perima šių organų darbą operacijos metu.

American Council

Naujų Narių Vajus
Eina Prie Pabaigos

Liko tik du mėnesiai pasidaruoti savo organizacijai.

Lai šis vėjus būna kuosekmingiausias!

LIETUVIŲ MALDŲ PYNĖ Į MARIJĄ

Veikėjai — Autorius.

Sibiro
kaliniai
lietuviai

Lietuva.
Sibiro kalinys.
Sibiro kalinė moteris.
Sibiro kalinė mergaitė.

Išvietinti
žmonės - D.P.
lietuviai

D. P. vyras
D. P. moteris.
D. P. našlaitė.
D. P. berniukas.
D. P. mergaitė — ar jaunuolė.

Kovojančios
Lietuvos
žmonės:

Lietuvos mergaitė
Lietuvos senelis
Lietuvos moteris
Lietuvos berniukas

Amerikoj
gimę
lietuviai

Amerikos lietuvis
Amerikos lietuvė
Amerikos lietuvaitė — jaunuolė
Amerikos lietuviukas — jaunuolis

Vaizdas

(Vidury scenos Marijos statula. Kairėj scenos pusėj stovi autorius — visai prie scenos krašto lietuvė moteris su tautiniais rūbais. Scenai atsidendus autorius pradeda).

Autorius

Mūsų kovojanti Tėvynė — Marijos žemė, aplaistyta partizanų krauju, dabar po budelio komunisto ranka nuvarginta, paniekinta ir iškankinta. Netekusi tėvų, brolių, sūnų ir sužadėtinių, pasitiki, tik Marijos užtarimu, kuri taip nuoširdžiai garbinama Šiluvoj, Žemaičių Kalvarijoje, Pažaislyj ir Aušros Vartuose.

(Baigus autoriui įeina Lietuva — aukšta moteris tautiniais rūbais apsidengus, galvą ar ir visa, gerai permatomu juodu šydu. Ištiesusi maldaujančiai rankas link Marijos ir šaukia gaudžiu perveriančiu balsu).

Lietuva

Marija, gelbėk mus! Marija, gelbėk mus! Marija, gelbėk mus! (Ir kiekvieną kartą vis daugiau pakeldama balsą ir pagaliau suklumpa skausme prie Marijos kojų).

Autorius (tęsia savo kalbą)

Po džiaugsmo, laimės ir kūrybos metų mūsų Tėvynė — Lietuvą užklupo skausmo dienos... Iš Rytų atslinko naujųjų amžių Džingischanas ir pradėjo prievartauti dvasiniai ir fiziniai žmones. Tūkstančiai lietuvių buvo tremiami Sibiro taigosna, bet jie ten vyko su malda širdyje į Mariją Aušros Vartų. (Baigiant kalbėti įeina Sibiro lietuviai — pirma moteris, mergaitė, vyras labai blogais sulopytais rūbais apsirengę. Sustoja pratęgti toje pusėj statulos iš kurios pusės įėjo ir kalba).

Sibiro kalinys

Ir vėl praeis viena diena.
Ir vėl bus vargo negana,

Ir vėl daug skūsis ir dejuos,
 Ir vėl blaškys likimas mus,
 Ir vėl be tėviškės namų,
 Ir vėl tarp girių svetimų!..

(Po jo) **Sibiro kalinė moteris:**

O Karaliene Kankinių, atleisk mums šaltųjų taigų, kalėjimų ir koncentracijos stovyklų kaliniams, kad mes pametę, bet kokią viltį, apledėjusiomis širdimis, štai stovime abejingi prieš Tavo stebulingąjį paveikslą (gali būti vieton statulos ant stalelio iškilmingai papuoštas ir Šiluvos Marijos paveikslas).

Mūsų paskutinės jėgos išseko jau, ir išblėso paskutinė žvaigždėlė ant tėviškės horizonto!..

Sibiro kalinė mergaitė

Nieko neprašome Tavęs daugiau — nei duonos. nei sveikatos, nei asmeninės laisvės!

Paskutinis mūsų troškimas: Tenepraeina, tuščiai mūsų aukos kančia!

Teužgydo ji mūsų tautos žaizdas... Teišprašo atsivertimą mūsų persekiotojams, ir kankintojams!... Teišperka Lietuvai Tėvynei laisvės dienas!...

O, Marija!.. Priimk mūsų kančios auką!..

Autorius

Ir štai, kada jau išsekė veik visos jėgos, jau, rodos, nepakeliama kančios didybė, jie kelia širdis prie Marijos ir klumpa po Jos kojomis ieškodama sielvarte stiprybės ir Tėvynei laisvės...

D.P. Lietuviai (įeidamas iš kitos pusės scenos kalba)

D.P. Lietuvis

Iš dienos į dieną mes keliaujam...
 Iš nakties į naktį grimstam mes...
 Kol Jisai į amžių upę sraują,
 Tartum mažą spyglį mus įmes.

(ir atsistoja kitoj statulos pusėj).

D.P. mergaitė (įeidama iš tos pat pusės)

Paliko žemė ir sodybos.
 O mes nuo jų toliaus, toliaus...
 Kada ir kur diena rami bus.
 Kur jie keliavo, kas paklaus?!

(ir atsistoja šalia DP lietuvių).

D.P. Našlaitė (įbėgdama)

Marija, Dievo Motinėle, leisk man sugrįžti į Lietuvą pas savo mamytę!... (ir atsiklaupia šalia Lietuvos).

D.P. berniukas (įėjęs po našlaitės)

Ir aš prašau, parodyk man Lietuvą, nes aš gimiau tremtyj ir nemačiau dar nei tų, kaip pasaka sodybų, nei tėvų kaimelio, nei rūtų darželio. Nebuvau nei mūsų sostinėj Vilniuje, Aušros Vartuose.

Dar nemačiau nei upės Nemuno!... Bet su mamyte kas vakaras klaupiuos prie Tavo, Marija, šventojo paveikslu ir gražia lietuvių kalba prašau Tavęs Tėvynei laisvės!.. (ir atsiklaupia kitoj pusėj Lietuvos).

D.P. Mergaitė

O kažin kur verkia kūdikis užgimęs,
 O kažin kur miršta motinai sūnus,
 O kaž kur Rūpintojėlis vienas rymo
 Vienas sergėdams tuščius namus!..

D.P. Moteris (jeina, atsiklaupia šalia D.P. Mergaitės)

Taikos Karaliene, paskleisk tarp lietuvių taikų sugyvenimą, meilę, ištikimybę Dievui!..

Mūsų Užtarytoja!.. Padaryk stebuklą. Panaikink tarp tautų neapykantą...
 Parveski visus į namus!..

Visi D. P. kartu

O Marija, Taikos Karaliene! Parveski visus į namus!..

Autorius (rodydamas į čia esančius lietuvius)

Štai tie, kurie išblaškyti iš namų raudėjo siaubo ir dar žiauresnės Raudonos Rankos — paženklinti D.P. vardu — naudojasi dar truputėliu laisvės!..

Bet nežinodami, kada jiems lemta bus sugrįžti į savo kraštą, jie blaškosi nostalgijos kankinami!..

O tame sielvarte, kaip ir Sibiro broliai, pasitiki Marija ir gilioj maldoj klaupia prie Jos kojų (čia atsiklaupia ir D.P. liet.) maldaudami Tėvynei laisvės ir prašo parvesti į namus.

Visi — Sibiro ir D.P. lietuviai

O Viešpatie, kam Tavo žvilgsniai budi,
 Danguis žvaigždynuose ir skruzdėlės takuos.
 Tavęs teprašome, tik aguonos grūdo —
 Tėvynės žemės ir širdžių taikos.

(Jeina — Kovojančios Lietuvos žmonės. Du vienoj ir kiti du kitoj statulos pusėj atsiklaupia maldingai žvelgdami į statulą, o jiems einant ir klaupiantis kalba).

Autorius

Marijos žemės moters ir mergaitės, seneliai ir vaikai susirenka slaptomis pagarbinti Danguis ir Žemės Karalienę. Ir tikėdami, kad ateis Tėvynei laisvės dienos, puola po Marijos kojų ir prašo užtarymo pas Visagalį. Už atsivertimą pavergėjų. Už — su rožančium rankoje mirštantį partizaną, už toli išblaškytus Tautos vaikus.

Kovojančios Lietuvos žmonės (apsirengę senoviškai)**Lietuvos mergaitė**

Kas vakaras mes renkamės prie Tavo kojų, Mes... Kryžių ir Smūtkelių Tautos išblaškyti vaikai!..

O Motina, į Dangų Paimtoji, kada gi mes būsime verti, kad visus mus surinktum ir apglobtum savo malonės apsiaustu?!

Lietuvos senelis

Krikščionių Pagalba, kuri kadaise padėjai apginti mūsų sostinę Vilnių nuo priešų, išvaduok ir dabar mus nuo piktosios priespaudos!—

Lietuvos moteris

Motin meilingoji! Mes Lietuvos motinos aukojame Tau savo sužeistas širdis, savo ašaras ir savo vaikų kraują.

Kokios aukos dar norėtumei iš mūsų Apreišk, Teisingiausioji! Tik duok kantrybės ir jėgų mūsų išvargintoms sieloms.

Lietuvos mergaitė

Motina Maloningoji, padėk sugrįžti į tuščius namus mūsų broliams!

Mūsų sūnums!..

Lietuvos moteris

Sužadėtiniams!..

Lietuvos mergaitė

Lietuvos berniukas

Globoki Sibiro kalinius! Išlaikyki mūsų tremtinius. Saugoki partizanus!..

Visi Kovojančios Lietuvos žmonės,

Tegul vėl grįžta mūsų, dienos,
Su Tavimi kartu, kartu!
Tegul vėl žydi mums purienos,
Ant mielo Nemuno krantų!

Marija, Motina Geroji —
Tėvynės mūsų Lietuvos —
Taikoj ir laisvėj Ją globojai,
Globok ir vėtrose kovos!..

Visi — Sibiro, D.P. ir Lietuvos lietuviai.

Išėjus skausmo kelią kartų,
Tenepaluš ir nepalinks.
Tau padėkot prie Aušros Vartų
Visa Tauta tesusirinks!..

Neapleiski mūsų, Motinėle,
Kuri Aušros neapleidi Vartų.
Mūs širdys sopančios sugėlė,
Užtark, užtark mus tiek kartų,

Taip daug gali pas Visagalį
Užtark vargingą mūsų šalį!..

Lietuva

(Prieš tai buvus sukniubus kai lietuviai kalbėjo, dabar atsitiesia, klūpodama iškėlus maldon rankas taria).

Aš ir žiaurioj vergijoje giedu:
"Su Tavim Galybių Dieve",
Išvežtų vaikų vaitoju alpdama
Aš su Tavim.
Kai mano vaikai po visą žemę išblaškyti!
Aš su Tavim
Mano tautos golgotą eidama!..

(Staiga ryžtingai atsistoja šonu į statulą pakelia dangun rankas ir žvilgsnį).

Bet aš tikiu, o Dieve
Grąžinsi man Pavasarį
Ir Prisikėlimą...
Tikiu,
Kaip kitos tautos ir aš liksiu gyva...
Grąžinsi man išlikusius vaikus
Pasaulį išblaškytus!
Aš su Tavim — Marijos Žemė
Lietuva

(Tardama Marijos Žemė parodo į visus lietuvius dešine ir kryžium sudėjus ant krūtinės rankas sako paskutinį žodį — Lietuva!)

Autorius

Stai atžygiuoja laisvės vėliavos!
Ir mūs trispalvė jau laisva (rodo ranka į atžygiuojančius).

Lietuva

Pakelkit akis mano vaikai (kreipiasi į bėklūpančius lietuvius) Jau aušta, mano tautai antra "Aušra"!...

(Ateina per vidurį publikos iš salės viduriniu taku vėliavos. Jas lydi Amerikos lietuviai. Sustoja salėj prieš sceną, iškilmingai, gražiai apsirengę).

Amerikos lietuvis

Nurimk, Lietuva, neverkit Lietuvos vaikai!

Nors čia gimęs lietuvis, bet kovoje už Lietuvą jis drąsiai, atkakliai Tau padeda!...

Amerikos lietuvė

Prie Marijos kojų ir jis maldas sudės
Už savo bočių žemę —
Maldoj ir kovoje
Per amžius jis budės!...

Amerikos lietuvaltė

Nors mano Tėvų žemės, aš niekad nemačiau. Dievuliui aš dėkoju, kad lietuve gimiau.

Amerikos lietuviukas jaunuolis

O Marija, miela, Motute, mūs visų,
Kaip gera, gera širdžiai,
Kai mes visi kartu.
Giedam Tau himnus, giesmes
Lietuviškoj kalboj,
Nors čia mes esame Amerikoj,
O jaučiamės visi, lyg būtume
Laisvojoj Lietuvoj.

Autorius

(Rodydamas į visus čia susirinkusius lietuvius scenoj ir salėj)

Šioji Tauta — Marijos Žemė —
Ji nepaluš ir nepalinks!..
Išneš ji vėliavą ant rankų,
Nors audros šiaušiasi aplink!

Nuneš trispalvę ji į Vilnių.
Į mūs sostinę Lietuvos.
Iškels ji kalne Gedimino
Ir Aušros Vartuos užgiedos!..

Salėj ir scenoj giedama Marija, Marija ir vėliau lietuvių Tautos himnas.

Užbaiga

(Šį vaizdelį rašant, buvo panaudota Alinos Grinienės montažas suvaidintas Vokietijoje tremtinių įvairiose stovyklose. Dviem trečdaliais papildžius sava kūryba vaizdelis suvaidintas Greveno ateitininkų Vokietijoje ir Moterų Sąjungos 15-os kuopos Brocktone, švenčiant kuopos atgaivinimo trejų metų sukaktuves 1955 mt.

Tinka vaidinti minint tautos šventes; kaip 16 Vasario, rugsėjo 8 dn. ar birželio žiauriausias dienas minint, kada didelė dalis Tautos buvo išvežta Sibiran.

Kiekviena kuopa galėtų tokį trumpą vaidinimą suvaidinti, panaudojant artistais savo vaikus ir kitus šeimos narius).

K. KEBLINSKIENĖ

KUOPŲ IR APSKRIČIŲ VEIKLA

Naujos Narės — New Members

įstojo balandžio mėn. (April)

į \$300 *Pomirt. Skyr.*

kp.

46	Juliana Rotsko
Ann Stewart
54	Audrey Keblaitis

į *Apšvietos Skyr.*

21	A. Landis
Ona Rauba
46	Helen Juris
54	Marie Adams
Mary Neverouck
Ann Talandis
Sophie Leskosky

ILLINOIS

CHICAGO

CHAPTER 46

Members' Roamings... Mrs. Mary Srupša certainly gets around. Not so long ago she visited Tulsa, Okla and Mexico. Now she is in Memphis, Tenn. visiting her son Brother Roger.

★ Miss Julia Rotsko is presently teaching and is residing in Cicero, Ill. We understand that Julia, Cecilia Poška and Ann Ivins have some interesting reports on the next project of Chapter 46.

★ How is it we never hear from Miss Bernice Gulbin??

★ Mrs. Dorothy Clark's home has quite a bit of ground, which she is using for cook-outs. She will be our hostess for the June meeting.

★ Chapter 46 members certainly gave their all to make the Easter Egg Contest a success at the last meeting held at Helen Gedutis' home. The winner was no other than Miss Julia Rotsko.

CONGRATULATIONS to HELEN GEDUTIS who made the May meeting the success and beauty it was.

THAT'S ALL FOR NOW, but if you have comments or items of interest, send them to the Secretary who is Mrs. Emily Struck, 2233 W. 72nd Street, Chicago 36, Ill.

CHICAGO

Žinutės iš 67-tos kuopos

Pranciškaus ir Antaninos Barvitz puošnioj rezidencijoj geg. 20 d. buvo surengta graži puota pagerbimui jų dukrelės mokytojos Carol Stachnik. Atsilankė draugės mokytojos, giminės ir draugai.

Robertas ir Carol Stachnik laukiasi šeimos padidėjimo, tad atsilankiusieji sunešė gražių ir brangių dovanų su geriausiais linkėjimais.

Stalai buvo gražiai išpuošti ir apkrauti skaniais valgiais ir pagražintais tortais. Visi labai linksmi pavišėjo gražioj nuotaikoj.

Antanina yra veikli kuopos narė buvusiam Seime išrinkta į Skundų Komisiją.

Padėka

Širdingai tariau padėkos žodžius mieloms sesėms už maldas, šv. Mišių auką, kurios man tikrai padėjo ligoje ir Dievas leido man vėl atsi-

kelti. Didžiausią padėką reiškiu mieloms sesei Žemaitienei, kuri mane slaugė per visą mano ligą ir pirm. p. Jančienei, kuri aukojo daug laiko lankydama ir užjausdama mane.

Už prisijustas korteles sesėms Poškienei ir Šatūnienei tariau širdingai ačiū.

Tad dar kartą visoms sąjungietėms tariau širdingai ačiū. Dieve, atlygink joms už jų gerus darbus.

E. Puniškieinė

CHICAGO

The April meeting of Chapter 75 was held in the home of gracious hostess Mrs. Emily Gudgailis with Mrs. Mary Ann Mineiko as co-hostess.

Our president, Mrs. Ursula Ras-tenis, led the opening prayer for the intention of all members, remembering those who are ill and those who have passed on.

Mrs. Pauline Kairis is recuperating at St. Joseph's Health Resort but is expected home after a two-week stay. Mrs. Magdalena Janulis is recuperating at home after major surgery and a long stay in the hospital.

Thank — you notes were read for gifts sent to Mrs. Kairis and Mrs. Donna Zilis.

An invitation from Mrs. Donna Kamm was extended to attend the District meeting. The members promised to make a nice showing.

A new member, Mrs. Bertha Willey, was introduced by Mrs. Sophie Urbik. Good work! Now how about the rest of us bringing in some new members?

Sophie returned from her trip to the west coast nicely tanned and

very exhilarated about her stopover in Las Vegas. No mention was made about winning or losing, but if Sophie is driving a Cadillac soon, we'll know she did pretty well.

Mrs. Bertha Kukowski, dance chairman, gave her report. We hope everyone is getting her dancing slippers ready.

Mrs. Ann Dolik's twin daughter, Janice, was very much surprised with a very generous and gala bridal shower given by her aunts, who are specialists in every branch of cookery.

It was unanimously decided to have the annual fathers and mothers Mass said at the Marian Fathers chapel. Mrs. Mineiko was elected to make all the necessary arrangements.

Mary Ann has been very concerned about her year old grandson, David, who has been admitted to the hospital for the second time in a week. We're all praying the little tyke will be up and about soon.

Father John Velutis closed the meeting with an inspiring talk on friendship and gave a whimsical account of his first meeting with our hostess, Mrs. Gudgailis.

Donna Zilis

SPRINGFIELD

Užuojauda

Mūsų 56-tos kp. narė A.†A. Konstancija Rudienė netikėtai pasimirė balandžio 18 d. Už velionės sielą šv. mišios buvo atlaikytos šv. Vincento de Paul bažnyčioje, po kurių buvo palaidota Kalvarijos kapinėse.

Dideliame nuliūdime pasiliko du sūnūs Antanas ir Jurgis gyventi Springfielde, dvi dukterys Mrs. An-

na A. Sugent, gyv. Springfielde ir Mrs. Mary Bestudik, gyvenanti Lakewood, Calif., sesuo Mrs. Anna Ruzes; šeši anūkai ir kiti giminės. Mirusioji taipgi buvo LRK Susivienijimo narė.

Kuopos narės reiškia gilią užuojautą likusiai šeimai, giminėms ir draugams ir kartu liūdime netekusios brangios narės. Lai Viešpats suteikia jos sielai amžiną atilsį.

Koresp. V. Shimkus

MASSACHUSETTS

ATHOL

Mass. N.H. Maine Apskritis suvažiavimas

Įvyko balandžio 29 dn. Šv. Pranciškaus parapijos ribose, globojant šios parapijos klebonui, garsiajam veikėjui lietuvių tarpe, kun. J. Jutkevičiui-Jutt.

Darbus pradėjome Šv. Mišiomis. Po Šv. Mišių užkandžiavome, vaišinamos Athol sąjungiečių.

Posėdžius pradėjo ir viešniais pasveikino vietos sąjungiečių pirmininkė N. Mickevičienė. Neatvykus askrities pirmininkei Genovaitei Kaneb, suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviesta - išrinkta jos mamytė — Centro Valdybos antroji vice pirmininkė ir 5-os kuopos pirmininkė Marcelė Watkins.

Mūsų apskrityj užregistruota 14 kuopų. Suvažiavimui atsiuntė atstovės penkios kuopos. Ir viena parašė pasiteisinimą raštu.

Skaitlingiausias Worcesteris. Iš 5 kuopos atvyko 12 atstovių ir daug narių. Iš 69 kuopos 10 atstovių. Iš 71-os — 6 atstovės. Iš 73-ios — 4. Iš 1g — 2 atstovės. Viso 34 atstovės. Apie tiek viešnių dar buvo.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad kuopos dirba parapijoms, lietuviškiems vienuolynams, labdarybei, dalyvauja Amerikos katalikių moterų sąjūdyj ir siekia savęs kultūrėjimo. Viena kuopa remia 16 Vasario gimnaziją ir ALTą, 16-os Vasario progą.

Bet pastebima, kad vistik mūsų pažiba ir darbų viršūnė, tai mūsų Worcesteris. Ir Aušros Vartų parapijos ir Šv. Kazimiero labai susipratusios, iškaltos, visos gražiai kalbėjo lietuviškai. Ir nė viena nesi-skundė nesuprantančios lietuviškai. Dėlto ir suvažiavimas praveistas gryna lietuviška kalba. O kalbančių ir susirinkime ir iškilmingoj vakarienėj buvo daug. Kaip Milerienė, Liulevičienė, Židžiūnienė, Simonis, Mickevičienė, Tepper, Agnes Dreven ir daug kitų.

Putnamo Seselėms čia pat surinkta 70 dol. Baigiamas vykdyti 1000 dol. vajas, įrengti Matulaičio — Senelių ligoninės — namuose kan. Fabijono Kemėsio kambarį. Tą pasirįžo apskritis jau pereitą suvažiavimą, o kuopos mielai pasiryžimą vykdė, vadovaujant mūsų apskrities darbų judintojai M. Watkins, kuri taip pat priklauso vadovybėje seselių rėmėjų gildos.

Pasidžiaugta Centro pirmininkės E. Paurazienės sveikinimais. Tai pirmas atvejis, kad Centro pirmininkė sveikintų ir skatintų apskrities atstoves. Sveikas reiškinys.

Magdalena Galdikienė savo rašte atsiųstam kaipo Pasaulio Lietuvių Katalikių pirmininkė kvietė padėti finansiniai atstovauti lietuviams tarptautiniam kat. suvažiavime.

Šio apskr. suvažiavimas kviečia Centrą atkreipti į tai dėmesį. Tai mūsų katalikių lietuvių garbės reikalas.

Apskrities Dvasios Vadu sutiko

būti Athol Mass. klebonas J. Iutt-Jutkevičius. Jis mūsų suvažiavimą globojo, jis mus, atžygiavusias bažnyčion su 5-os ir 15-os kuopų vėliavomis organizuotai, sutiko prie bažnyčios durų. Jis mums pasakė sąjungietes įvertinantį pamokslą, jis kvietė mus melstis per Šv. Vandalą už kenčiančią Lietuvą, už Ameriką ir už visas sąjungietes. Jis vakarienės metu mums pasakė neužmirštamą kalbą:

Būkit skirtingos. (Santrauka)

“Skaitant Kančios meto evangelijas — Mato, Morkaus, Luko ir Šv. Jono, apie Kristaus kančią pastebėjau, kad daugelis vyrų Kristui buvo priešingi: Ainas, Kaipas, Pilotas, o apaštalas Petras išsigynė. Ir Jonas būtų pabėgęs. Jis prie kryžiaus stovėjo dėl Marijos, bet baimės pilnas. O iš moterų net pilotienė išibrovė į teismo rūmus ir sakė: “Neteisk — Jis nekaltas. Moterims tais laikais į teismo rūmus įsibrauti buvo didelė bausmė. Ji nieko nebojo. Ji darė ne taip, kaip vyrai. Ji darė skirtingai, be baimės. Užstojo Kristų. Kristui paguodos parodė ir šventosios moterys. — Suramino Viešpatį, Veronika nieko nepaisė, nepaisė žmonių nuėjo ir nušluostė Kristui veidą. Stoją už Kristų. Nepasidavė žmonių valiai.

Viešpats ir iš jūs, sąjungietės, reikalauja, kad būtumėte skirtingos, bet ne kaip kitos. Kitos sako, kam veikti, kam priklausyti sąjungai, kam dirbti dėl lietuviybės, apseis be manęs. O jūs esate kitokios. Jūs žinote kodėl priklausote sąjungai... Būti kitokiomis jūs ryžtatės. O tarpe narių irgi reikia skirtingų, kurios užsidegusios idealu ir kitas uždegtų veikimu. Ir visos sąjungietės yra skirtingos nuo kitų moterų.

Sąjungietės turi socialinio ir visuomenininko darbo gilesnį supratimą. Parapijų rėmimas, lietuviškų vienuolynų palaikymas, savęs kultūrinimas, užuojauta sergančioms tai sąjungiečių darbo barai. Sakoma, kam lietuviybė. Čia Amerika. Užtenka mums. Nekalbėkim, kaip minia. Reikia išsiskirti, susiorganizuoti veiklai. Tai parapijų ramsčiai. Kodėl Amerika galinga. Sudėjo visų tautų čia atvežtas kultūras ir galinga. Puoselėdami savo kalbą, savo šokius, dainas... turtinsime Ameriką. Istorijoje iškilo tie, kurie nėjo su minia, kurie nieko nebudami veikė, dirbo. Kolumbas pasielgė kitaip, galvojo kitaip, kaip kiti — atrado Ameriką, o Magelanas nieko nebojo — pirmasis apvažiavo apie žemę. Jo vardas išliko. Jurgis Vašingtonas buvo kitoks kaip kiti savo darbais — liko Amerikos tėvu. Ir Kristus ragino mus būti skirtingais. Jis skatino mylėti ne tik tuos, kurie tave myli, bet ir priešus, juos suprasti. Ir lietuviybės srityje mes turim mesti iš galvosenos mintį: „Kam man lietuvių kalba.“ Ne. To nesakyk. Mes turime ją kalbėti, jos neužmiršti, kad save praturtintume, kad būtume tuo, kuo esame.

Sąjungietės būkite skirtingos nuo kitų savo dideliuose darbuose, o Sąjunga bus stipri ir didinga!..

Suvažiavimas — vakarienė baigta dainomis ir galop malda ir mielu atsisveikinimu su čia gimusiu, o taip lietuvišku jaunu Athol Mass. lietuvių parapijos klebonu. Bažnyčioj sugiedota Marija, Marija ir pasimelsta už pašaukimus į dvasinį luomą.

Rudeninį suvažiavimą pakvietė 69 kuopa Aušros Vartų parapijoje Worcestery.

Skirstėmės namo ir laukiam progos pasidalinti tomis mintimis, kurias čia išgirdome, su savo kuopų narėmis. Lai gailisi tos, kurios nebuvo. Tai buvo kažkas nepaprasto.

Mus taip puikiai vaišino Athol sąjungietės — Ameliya Kudunskienė, Coolidge, Antanina Šatienė, Elena Tepper, Alice Perekšlis, Paula Shatas, Ona Česnulenė, Magdelena Gražienė, Veronika Ambrozienė, Valerija Audriliūnienė, Antanina Perekšlienė, Jenny Mockevičienė ir Ona Salkauskienė.

Ačiū už malonią dieną praleistą vaišingame Athole. Dabar į darbą.

Apskrities Sekretorė

MICHIGAN

DETROIT

The members of chapter 64 were honored at the January meeting by a visit from our Supreme President, Mrs. Elizabeth Paurazas. She explained the Membership Drive as well as the aims of our Women's Alliance. Let's hope some of her sincere enthusiasm rubs off on our members.

Our ranks have been expanded by the following ladies, Julia Nakas, Agnes Backus, Victoria Dombroski and Joanna Bonza. Welcome to our chapter!

The officers for 1962 are
Spiritual Advisor Rev. J. Walter Stanievich

Pres. Anna Russell

Vice Pres. Ona Simonis

Rec. Sec. Valeria Stapulionis

Treas. Mary Wenzberg

We are grateful to our hostesses Anna Rokas and Helen Brunackey whose efforts made our two parties a success.

A sincere thank you to the members for their donations and to all

who attended. With the proceeds we met current bills — our Christmas gift to our pastor and the Sisters of St. Francis — our chapter expenses and the secretary's salary, Mass donations and a \$25.00 gift to St. Anthony's Rectory Building Fund. —

Our sympathy to Anna Rokas and the family who lost their beloved mother, Patricia Stanulis Jankovsky Jan 28. Members gathered at the funeral home for the recitation of the rosary, lead by our esteemed Supreme President, Elizabeth Paurazas.

Our prayers and "Get Well" wishes go to our sick members Anna Meyers and Helen Brunackey.

A High Mass for the intentions of our members, living and deceased was offered Mother's Day, May 13th at 11:00 A. M. at St. Anthony's Church.

Congratulations to our new sister Chapter 72 of St. Peter's Parish. We hope to get acquainted soon. —

We hope the entire membership enjoys the beauties of nature during vacation time and return rested full of energy for the fall season.

AAR

Sergančios narės

Narės prašomos, kur galima ap-
lankyti mielas nares arba kitu būdu
suteikti pagūdą:

Kp.

54 Mary Glac

64 Helen Bruneckey

67 Agota Stirbienė

69 Amelia Dodge

(Pastaba: Sergančiųjų Apšvietos
skyriaus narių vardus pasiųskite
tiesiog Redaktorei).

NEW JERSEY

LINDEN

Mr. and Mrs. Edward Pribush celebrated their 25th wedding anniversary May 3 at Lithuanian Liberty Park in Linden. The party was attended by about 180 guests. Among the many gifts received was one from Chapter 53, of which Mrs. Pribush is a member.

Both the celebrants are members of several Lithuanian organizations. Mr. Pribush is director and secretary for Liberty Park.

They have one son, Roger, who after serving in the Navy is now attending Seton Hall college.

At our last meeting, Mrs. Pribush treated the women to home made cake and cookies.

On May 13 Mr. and Mrs. Pribush attended services in Sacred Heart Cathedral in Newark for all couples in the diocese who were celebrating their 25th or 50th wedding anniversary. Their vows were renewed also in St. Theresa's church, Linden, on May 4.

The members of Chapter 53 extend their congratulations and wishes for continued success and God's blessings in the future.

A.K.

NEW YORK

BROOKLYN

Moterų Sąjungos 29 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 21 d. Apr. parapijos salėje, į kurį atsilankė gražūs skaičius narių. Susirinkimą atidarė malda pirm. J. Terebežienė. Bažnyčiai Velykų progą gėlėms aukota \$15.00. Terebei-

žienė pranešė, kad nuo Užgavėnių blynų baliaus liko gražaus pelno.

Užgavėnių vakaras, surengtas kovo 3 d. Apr. par. salėje praėjo gražioje nuotaikoje. Meninėje programoje pasirodė Petrukas ir Marytė Sandanavičiai su deklamacijomis. Buvo gardaus juoko, o linksmai ir gražiai pasijuokti visiems yra sveika. Vėliau atsilankė ir mūsų Dvasios Vadas kun. A. Račkauskas ant trumpos valandėlės.

Užuojaunta

Mirus mylimai motinėlei ir mūsų kuopos narei A.†A. Teofilei Stučienei likusiai šeimai reiškiamo gilią užuojautą. Narės užprašė šv. Mišias. Velionė paliko dvi dukteris, du sūnu ir vieną anūkę. Te Dievas priima Dangaus karalystėn.

MASPETH

Mot. Sąj. 30-tos kp. nauja ir darbšti valdyba gražiai veikia primenant seniai kartojamus žodžius — nauja šluota puikiai šluoja.

Pavasariniam baliuje turėjome margučių ir laimėjimų. Ruošimas gerai pavyko ir liko gražaus pelno. Didelė padėka priklauso pirm. B. Mieželienei ir rašt. P. Razickienei.

Pereitą metų Antanas ir Pranė Razickai atšventė savo 45 metų vedybinių gyvenimo sukaktį iškilmingomis šv. Mišiomis, kuriose dalyvavo visa šeima. Aleksandras ir Julia Skaruliai savo 50 metų sukaktuves taip pat iškilmingai atšventė su šeima ir 17 vaikais.

Turime ir nusilpusių narių. Ona Petrulienė pergyveno sunkią operaciją, Petronelė Morkūnienė ir Jieva Paškauskienė irgi sunegalėjusios.

Linkime visoms sulaukti greitos ir stiprios sveikatos.

Linkime visoms mūsų veikėjoms ilgiausių metų ir kviečiame jaunas į kuopos veiklą.

J. Skarulis

PENNSYLVANIA

TAMAQUA

The members of Chapter 62 extend their deepest sympathy to their member Mrs. Julia Gibas, who lost her beloved husband Frank, age 47, on April 26th. May he rest in peace!

Mrs. C. Spucosky, Sekr.

IN MEMORIAM

Prašome prisiminti maldose šias nares, kurias Dievas pasišaukė pas Save:

Kp. 54 — A.†A. MAGDALENA JARAŠIENĖ, gyv. 13152 Northlawn, Detroit 38, Mich. Pasimirė balandžio 15 d.

Kp. 56 — A.†A. KONSTANCIJA RUDIENĖ, gyv. 1825 S. 2nd St., Springfield, Ill. Pasimirė balandžio 18 d.

Kp. 59 — A.†A. MAGDALENA AKAVIČIŪTĖ, gyv. 143 Kiswick St., Staten Island, N.Y. Pasimirė vasario 5 d.

(Pastaba: Mirus Apšvietos skyriaus narei prašome pranešti tiesiog Redaktorei).

"GIEDRA" SKELBIA ROMANO KONKURSA

"Giedra" — vyresniosios giedrininkės ir korporacija skelbia romano konkursą šiais nuostatais:

1. Premiujamas tikrai literatūriškai vertingas kūrinys.

2. Premijos dydis — \$1,000.00 (tūkstantis dol.).

3. Premija nedaloma.

4. Romano herojus turi būti teigiamo charakterio lietuvi moteris. Pageidaujama, kad būtų sukurtas idealus dvasinis ir fizinis lietuviškas moters tipas.

5. Romanui fonas gali būti panaudotas: a) istorinis, b) netolimos praeities arba dabarties, c) ateities — perspektyvinis fonas.

6. Kūriniui temą pasirenka pats autorius.

7. Kūrinys turi būti parašytas mašinėle, ne mažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.

8. Kūrinys pasirašomas slapyvardžiu. Atskirame, uždaramame voke turi būti pažymėta: a) tikroji pavardė ir vardas, b) adresas ir telefonas, c) kūrinio antraštė, d) autoriaus slapyvardis.

9. Kūrinius siųsti: "Giedros" romano konkurso komisijai, 8741 Albany Ave., Chicago 42, Ill.

10. Kūriniai turi būti prisiųsti ne vėliau kaip 1963 m. rugsėjo 1 d. (pašto anspaudos data).

11. Konkurso komisiją sudaro: Benys Babrauskas, Kazys Bradūnas, Elena Juknevičienė, Vincas Ramonas, Juzė Vaičiūnienė.

12. Autorius, laimėjęs šio konkurso premiją, be papildomo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia „Giedrai" — vyresniosioms giedrininkėms ir korporacijai, įskaitant teisę romaną spausdinti Draugo dienrašty ir išleisti atskiru leidiniu.

13. Rankraščiai, nelaimėję konkurso, gražinami autoriams.

MOTHER OF THE MONTH

Mrs. Eugenia Baltrunas of Jamaica, L.I., N.Y. was born May 5, 1878 in Biržai, Lithuania.

Mrs. Baltrunas, one of the family of 12, left home at a very early age to live with relatives in Riga, Latvia.

In 1903, she married John Baltrūnas. This union was blessed with a son, who was baptized Vladas.

The family emigrated to the USA (Brooklyn) in 1907, but returned to Lithuania a year later.

Four years later she returned to the States and shortly thereafter lost her husband.

Alone, Mrs. Baltrunas worked hard to overcome her loneliness. For 41 years she served the Havemeyer family. Mrs. Havemeyer (Morgen) was an actress, which afforded her the

opportunity to visit many places in the USA with the famous lady.

Because of her great love and affection for children, Mrs. Baltrunas donated \$10,000 to the Lithuanian R. C. Camp "Dainava".

We feel no tribute is great enough to compensate this remarkable woman for her generosity, however, we can continue to pray for her continued good health and choicest God's blessings.

Rev. L. Jankus

There are only two months left... to enroll new members in our organization during the current membership drive.

Let's go all out to make this drive the best ever!

Something parents (and teen agers) can think about . . .

"Do we really need a Teen-Age Code?"

"YES!" is the emphatic answer given by the vast majority of parents and teen agers.

This is based on a recently completed survey of more than 10,000 people, most of them parents of teen agers in high schools of a large metropolitan area. This study indicates that the majority of teen agers have need for making decisions involving problems, and that they seek understanding and guidance.

TEEN CORNER

Teen-age problems are usually those which must be coped with in the home... problems created by **dating, diversion, dress, drinking, and driving**. These are the problems the family inherits because they are social problems, created by pressure outside the home. Principle is often sacrificed because "everyone is doing it," or because we must have "peace at any price." What can parents do to offset this mounting pressure?

The answer: 1. UNITED THINKING. 2. UNITED ACTION.

In a word, PARENTS MUST AGREE, first on the PRINCIPLES that should govern the conduct of our teen agers, and second on taking ACTION in accord with those principles. At present many parents feel handicapped by not always having a clearly formulated code of principles, and by not having the assurance that other parents will cooperate in putting these principles into practice.

Metropolitan St. Louis inaugurated a community project for helping parents in the practical every day guidance of Youth. Groups and agencies cooperating in this effort included the St. Louis Federation of Block Units — Urban League Affiliate; Protestant United Church Men; Council of Parent-Teacher Associations; Girl Scout Council; Lutheran Pastoral Conferences; YMCA; YWCA; Archdiocesan Council of Catholic Women; Archdiocesan Council of Catholic Men; Archdiocesan Council of Catholic Youth and the Archdiocesan Commission on Youth.

Their joint efforts resulted in a Code For Parents Of Teen-Agers, the purpose of which is to offer parents a set of principles upon which all can agree, and to encourage them to act in solidarity with other parents. The net effect of such co-operative action will be to create a wholesome climate in which all teen agers of the present and the future can have the good life that their parents, in their deep love for them, so earnestly desire.

While the individual parent, with a Code like this in hand, can accomplish a great deal, teen-age standards of conduct are a community-wide problem... and must be attacked as such. Little is accomplished if your teen agers are willing to abide by this Code, only to be discouraged from doing so by others.

In the next few issues, we will be sharing the information which resulted from much study and discussion. Of course, this can only hit the high spots of a teen-age code. Interpretation of it, and proper and effective implementation, is a very practical matter, best explained by parents who have successfully faced—and solved—today's teen-age problems.

Whether you are parent or a teen ager, I believe this Code presents a blueprint which you will find to be a great help in solving some of the difficult problems of modern youth. See if you don't agree with me.

Next month: Everything starts with good parents...

Juney

LITHUANIA

UNION WITH POLAND

Part 4

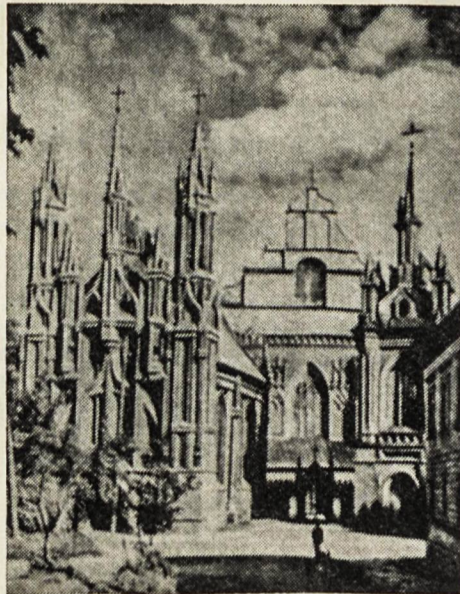
In 1386, when the territories under Lithuania were three times as large as those of Poland, the Lithuanian Grand Duke Jogaila married the Polish teenage Queen Hedvige d'Anjou, and the Lithuanian dynasty of Jogaila for about 200 years occupied the Polish throne. Simultaneously with this personal union, Lithuania adopted Roman Catholicism which today is professed by over 80 per cent of the population of the country.

Then, in 1569, a treaty of confederation was concluded between Poland and Lithuania. Both States retained their separate governments, arms, treasury and law courts. The Poles, under the clauses of the fundamental law, the Lithuanian Statute, could hold no office in the Grand Duchy of Lithuania and could acquire no land for many decades to come. Nevertheless, affairs in the dual state differing in race, language and temperament, began steadily to deteriorate. External dissensions, and especially the claims of the nobility, both Polish and Lithuanian, who made the monarchy elective, for privileges and concessions undermined the strength of the State. Territorial expansion brought with it great responsibilities, with responsibilities came privileges, but *privileges grew until responsibilities were forgotten*. Several attempts were made to break away from the union. In 1700, a conference of Lithuanian nobles in Valkininkai denounced

the Polish forms of administration and relegation of Lithuanian into a secondary place within the Polish-Lithuanian Commonwealth.

Loss of Independence

Certain lands had already been lost to the Teutonic Order. The growing power of Muscovy, wars with Sweden, and internal feuds weakened the dual State and afforded Russia, Prussia and Austria an opportunity to partition it (1772-1795). The greater part of Lithuania came under Russia, and the smaller part was appropriated by Prussia. The Vienna Congress of 1815 conferred on the Russian

The Church of St. Anna in Vilnius built in 16 century. It is one of the best examples of Gothic architecture in Eastern Europe.

Tsars the title of Grand Dukes of Lithuania, which passed from Tsar to Tsar down to Nicholas II. The main incentive to partition was the prospect of plunder and an opportunity to share it. This shameful transaction in modern history bears the taint of anti-social guilt. It should be remembered, as Joseph Conrad says, that in the second half of the eighteenth century there were two centers of progressive ideas on the Continent of Europe: One was France; the other Poland and Lithuania. The educated classes of Poland and Lithuania were permeated with the humanitarian ideas of French and English literature. There was a Diet and an elective Monarchy; the universities of Vilnius and Warsaw were important centers of culture. The liberal complexion of Lithuanian and Polish institutions was naturally, therefore, distasteful to autocratic Russia, Prussia and Austria, who decided to eliminate the outposts of liberal and democratic ideas by partitioning the Polish-Lithuanian Commonwealth among themselves.

Under Russian Rule

Lithuania's subjection to Russia lasted 120 years, i.e. from 1795 to 1915, when the German armies occupied the country. This interval coincides with perhaps the darkest period in earlier Lithuanian history. Yet, Lithuania never lost hope of regaining her freedom and independence. Such hopes were revived when Napoleon crossed Lithuania in 1812 on his way to Russia. With the defeat of Napoleon the grip of Tsarist Russia grew tighter. In 1831 and 1863 open rebellions

took place and were ruthlessly suppressed. In 1832 the university of Vilnius was closed. In 1840 the Lithuanian Statute (an elaborate system of laws first codified in 1529) was abolished and Russian law substituted. The Lithuanian language was banished from the schools; officials were sent from Russia, and by a special decree it was forbidden even to use the name "Lithuania"; in its stead, Russia imposed the style of the "North-West Provinces."

In 1865 the infamous edict prohibiting the printing of Lithuanian books and newspapers in Latin characters was put into force and lasted for 40 years. It failed, however, to prevent the smuggling into the country of Lithuanian literature printed abroad, especially in Prussian Lithuania and the U.S.A.

An interesting phase of the national renaissance movement, universally known as "The Auszra (Dawn) Period," takes its name from the publication so styled, for which the great Lithuanian patriot, the late Dr. Jonas Basanavicius, was chiefly responsible.

During the Russo-Japanese war fresh hopes arose of regaining independence, and in 1905, a Lithuanian Convention held in Vilnius and attended by 2,000 delegates of all classes demanded Home Rule.

(More next month)

Success is not so much a matter of talent as of concentration and perseverance.

— Anonymous

— * —

Deal with the faults of others as gently as with your own.

— Chinese Proverb

Do You Make These Common Mistakes About Money?

Do you think that buying is always cheaper than renting? Or that readymade foods always cost more than if you prepare them yourself? Or that a classy Bourbon is more expensive than a plain blend?

All these ideas are *incorrect*. And it's because of misconceptions like these that many people *lose* money when they try to *save* it!

Here are seven mistakes many people make, and advice on how to avoid them:

1. *They shop too often.* A homemaker should shop only about once a week. Reason: you'll have more time to plan your purchasing, and you'll make fewer snap decisions. Besides, you'll go in for more economical bulk buying. And you'll get a better—and perhaps startling—estimate of how much you really spend.

2. *They are fooled by appearances.* You pay more for a boneless roast, but it actually *saves* you money in the long run. You'd think you pay more for ready-made cakes and pies, but they actually cost you less than if you bought all ingredients yourself. (Reason: you can't buy the *minimum* of the ingredients you need.)

And, in buying canned fruit, the weight may *not* indicate the amount of fruit inside, but only that very heavy syrup is used.

3. *They don't anticipate their needs.* Psychologists have proven that people will buy too many food-

stuffs if they are hungry. And commonsense indicates that if you shop when you absolutely must have something—say, tires—you won't compare prices and pay attention to quality. Always buying things on a hand-to-mouth basis costs you the savings you might get during bargain days.

4. *They buy before considering renting.* If you wax your floors only twice a year, it is probably more economical to rent a waxing machine than to buy one. But, considering the upkeep costs of an automobile, renting may not be as wise as going by bus. What you must compare is: the renting charge—and the cost of the appliance, its service and repair charges, its frequency of use, and its life expectancy.

5. *They pay for what they can do themselves.* Nobody is born a Mr. Fix-It. And anybody can learn how. Purchasing a handbook on household or auto repair can reap dividends. Examples: if your window sticks, try waxing the grooves before calling a glazier. If you drain-pipe leaks, cover it with wet plaster and cloth, tie it with a string, and let it dry. If your floor creaks, fill the cracks with talcum powder, then shellac the floor.

6. *They are fooled by guarantees.* A guarantee doesn't always do that. Sometimes it will have instructions you must follow to make the warranty good. And occasionally, the cut-off time is unrealistic. Your best guarantee is a well-known

LITH. BIBLIOGR.
VALENTINOS
DOYANA

LITH. BIBLIOGRAPHY SERVICE
1132 WALNUT ST.
DANVILLE, ILL.

FROM:
Motery Dirva
205 Luelde Street
South Bend 14, Ind.
Return requested

brand in the store of a reliable merchant.

Try not to be fooled by grading either. For example, "sterling" means 92.5% silver, which is more silver than plain "silver" usually has. And there are important wearing differences between "top grain" and "split grain" leathers.

7. *They are too trusting or too negligent about cash.* When you give a cashier a \$10 bill mention the amount to him. Even better, get into the habit of saying: "That's fifty cents from ten dol-

lars." Don't be too shy to count your change, and always get a receipt.

Keep in mind that all counterfeiters don't start from scratch. Sometimes they will merely change the number of a good bill. Memorize the faces on common bills: Washington, \$1; Jefferson, \$2; Lincoln, \$5; Hamilton, \$10; and Jackson, \$20.

A simple test of entirely counterfeit bills is examining the portrait. Counterfeits usually have dull, smudged, or very white portraits.

To borrow from Oscar Wilde, people can resist anything except temptation.

A prayer for housewives

Lord, sweeping floors and making beds

Don't count a lot, I know.

I do no grand heroic deeds

While toiling here below

And since I'm always tired at night

With little time to pray,

I'd like to make an offering of

The things I do all day.

Ask Your recording Angel

To place a star for me

Beside the patience that is mine

When children disagree.

Let Him record the apple pies

I've baked through countless years;

The little knees I've bandaged;

The times I've dried their tears.

My days are filled with prayers, Lord,

For all the things I do...

Though hurriedly, are meant to be

An offering to You.

A handful of poisoned darts has been stolen from the Museum of Natural History in New York, A store employee in Nashville, Tenn., was caught stealing Bibles. In Chicago, workers were discovered strapping steaks around their middles before going home to eat them. And in a Kentucky distillery, almost all the women workers had fashioned shoulder holsters—every night before leaving work they gaily slipped a fifth of bourbon into the holster.

If you want to give away money—by ignoring this rule or the six others—at least get a reputation as a philanthropist.